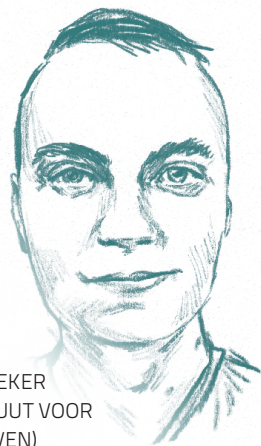

FORUM

LORENZO BUTI

DOCTORAATSONDERZOEKER
AAN HET HOGER INSTITUUT VOOR
WIJSBEGEERTE (KU LEUVEN)

Sans-papiers zijn echte democraten

Meestal lijkt een politieke gemeenschap op een solide bouwwerk. De regels en instituties liggen vast, de thema's zijn gekend en de ruimte waarin het debat zich afspeelt, is afgebakend. Maar op specifieke momenten doemen politieke acties op die de stevigheid van die gedeelde sociale ruimte in vraag durven te stellen. De politieke bezetting van de Brusselse Begijnhofkerk door sans-papiers is er zo een van.

Zo kunnen we niet meer negeren dat onze sociale en politieke grenzen definitief veranderd zijn. De internationalisering van de Belgische economie versoepelde de mobiliteit van arbeid en goederen. De schaduwkant van dit fenomeen is een onzichtbare groep die leeft in de illegaliteit en ten prooi valt aan sociale exclusie en economische uitbuiting. Sans-papiers bewijzen dat onze grenzen niet alleen verder reiken dan Fort Europa, maar ook dat die grenzen doorlopen tot in het hart van onze hoofdstad. Sans-papiers zijn het gezicht van de globalisering in al haar gewelddadigheid.

En ze leren ons iets over democratie. Echte democratie leeft niet van vooraf bepaalde thema's, maar van nieuwe problemen waarop we op voorhand geen duidelijk antwoord kunnen bieden. De democratie hangt af van mensen die de kaders van het publieke debat blijven uitdagen — om te toetsen of onze bestuurders meer zijn dan technocraten met een succesvol Twitterprofiel. De sans-papiers onthullen dat er ook in de democratie geen garantie is op een gelijk speelveld, maar dat de democratie zelf een strijd is voor dat gelijke speelveld.

Staatssecretaris voor Asiel en Migratie Sammy Mahdi liet al weten dat hij zich niet wilde laten 'chanteren' door de bezetting van de Begijnhofkerk. Herkent Mahdi de democratie dan niet wanneer die zich recht voor zijn neus afspeelt? De sans-papiers houden zich niet strikt aan de regels, maar betwisten hun rechtvaardigheid. Dat is een ethische actie. Op welke basis zouden we sans-papiers immers het recht kunnen ontzeggen om deel te nemen aan de samenleving waar sommigen onder hen al decennialang wonen, werken en leven? Maar de actie is ook politiek, omdat ze erop wijst dat onze democratie veranderbaar is, zowel voor diegenen die zich in de politieke gemeenschap bevinden, als voor diegenen die ze tot de illegaliteit veroordeelt. ■

YOU'VE GOT MAIL

MARC LEEMANS VOORZITTER ACV

Het 'Postvak In'. Vaak een bron van extra werk. Soms van ergernis. Regelmatig ook leuke boodschappen. En soms superinteressant. Zoals de nieuwsbrief 'Social News' van de Federale Overheidsdienst Sociale Zekerheid. Ik citeer uit de laatste editie (februari 2021):

'Ondanks deze aanzienlijke verbetering blijven de meeste minimumuitkeringen onder de Europese armoederisicogrens liggen ... Dit geldt zeker voor de bijstandsuitkeringen zoals het leefloon, de IVT en de IGO. Maar ook sociale zekerheidsuitkeringen liggen soms onder de armoederisicodrempel. In de werkloosheidsverzekering geldt dit voor alle bestudeerde gezinstypes met een minimumuitkering. In de ziekte- en invaliditeitsverzekering reiken de minima voor personen met gezinslast veelal niet tot de armoederisicodrempel. ... De ramingen voor de meest recente jaren lijken echter te wijzen op een kentering. Deze werd reeds ingezet op het einde van de vorige legislatuur, onder meer door de uitvoering van het ontwerp van interprofessioneel akkoord over de verdeling van de welvaartsenveloppe 2019-2020. Daarbovenop komen de verhogingen van een aantal minimumuitkeringen op 1 januari 2021.'

Samengevat: wie het moet rooien met een minimumuitkering van de ziekte- of werkloosheidsverzekering, met een minimumpensioen en wie geen andere inkomensbronnen heeft of wie moet terugvallen op een leefloon van het OCMW, redt het financieel niet.

Ik moet bekennen: dat wist ik natuurlijk wel al. Om de twee jaar mag ik samen met de andere vakbondscollega's en met de werkgeversorganisaties onderhandelen over de verdeling van de welvaartsenveloppe. En dan komen die cijfers natuurlijk ook op tafel. Die enveloppe is er gekomen in 2005, na stevige acties van de ziekenfondsen en vakbonden. Met een budget van ongeveer 700 miljoen euro kunnen we om de

twee jaar bepaalde uitkeringen wat extra verhogen, bovenop de index. Om zo de opgelopen achterstand op de veel sneller gestegen welvaart wat in te lopen. De vakbondsonderhandelaars zetten heel sterk in op verhogingen van de laagste uitkeringen, want daar zitten dus de grootste problemen.

'Wie het moet rooien met een minimumuitkering van de ziekte- of werkloosheidsverzekering, met een minimumpensioen of wie moet terugvallen op een leefloon van het OCMW, redt het financieel niet'

Maar om de twee jaar doen de werkgeversorganisaties bijzonder moeilijk. Dat is deze keer niet anders. De wet voorziet dat we al een akkoord moesten hebben over de verdeling van de welvaartsenveloppe tegen 15 september 2020. We zijn nu een half jaar later, en er is nog geen akkoord. De uitleg is eenvoudig: de welvaartsenveloppe wordt door werkgeversorganisaties gebruikt als pasmunt in de loononderhandelingen. Wat ze ons in het ene dossier geven, nemen ze graag terug in het andere.

Over de slachtoffers van die patronale onderhandelingsstrategie, daar ging het in de nieuwsbrief van de FOD Sociale Zekerheid dus over. De welvaartsenveloppe is belangrijk om het leven van heel wat mensen te verbeteren. Daar speel je geen spelletjes mee. De wet is de wet. Ook voor de vertegenwoordigers van het bedrijfsleven. Ze mogen de wet gerust contesteren. Maar ze moeten ze wel naleven. En zich misschien ook abonneren op de nieuwsbrief van de FOD Sociale Zekerheid. ■

Jouw kijk

Truc van de foor

Paul De Grauwe heeft gelijk over de effectentaks, het is inderdaad een miskleun. Meer zelfs: het is niet meer dan een ingenieus trucje van de foor om slechts een klein deel van het vermogen van de rijksten onder ons te belasten en aldus een vermogensbelasting te ontlopen.

Mijn schoonmoeders pensioentje van bruto 1 386,65 euro werd vorig jaar uiteindelijk met 4 procent (voorheffing + aanvullende belastingen) belast. Terwijl op een effectenportefeuille met een gemiddelde waarde van 1 miljoen euro of (veel) meer vanaf dit jaar steeds dezelfde pietlutige effectentaks van 0,15 procent zal worden geheven, en daarbovenop de aandelen op naam ongemoeid zullen worden gelaten? Dat is sociaal niet alleen bijzonder onrechtvaardig, maar ook fiscaal schandalig. Het is gewoon de wereld op zijn kop.

Michel Van Uytvanghe

Door de strot

Iedere leeftijdscategorie blijkt wel winnaar te zijn in de wedstrijd 'wij hebben het moeilijk'. Toch breek ik graag een lans voor de gepensioneerden. In deze coronatijd neemt de digitalisering enorm toe. Ze wordt ons bijna door de strot geduwd. Loketten zijn gesloten. Lang leve de post waar we dan lang aanschuiven tussen de gehaaste Zaladogeneratie. Onlangs wilde ik mij registreren als verpleegkundig vrijwilliger bij de vaccinatie, na lang sukkelen ben ik nu ergens ingeschreven maar ik ontving tot nu enkel vacatures voor werk in de zorg. Een vriendin die arts is geraakte zelfs niet zo ver wegens problemen met het wachtwoord. Wie denkt dat 65-plussers zich gemakkelijk gaan verplaatsen naar grote centra met nog grotere parkings? Samen rijden mag niet. Waarom niet inenten in de diensten-centra, daar hebben we onze loop?

Naam bekend bij de redactie

Artsenlonen

In de laatste editie stond de visie van Luc Van Gorp over de verloning van artsen. Ik vind dat het debat uitgebreid moet worden met de *numerus clausus* die er is voor de beroepen van geneesheer en tandarts. De beperkte toetreding tot die beroepen heeft na vele jaren tot gevolg dat er bijna geen tandarts of geneesheer-specialist is die nog geconventioneerd is en aldus factureert wat hij of zij wil. Ik ben van oordeel dat als de toegang tot deze beroepen ruimer opengesteld wordt, er na enkele jaren meer geconventioneerde artsen zullen zijn en de uitspattingen van sommige remuneraties zullen afnemen.

Guy Vanhecke

Wat denk jij? Mail ons op
lezers@visieredactie.be